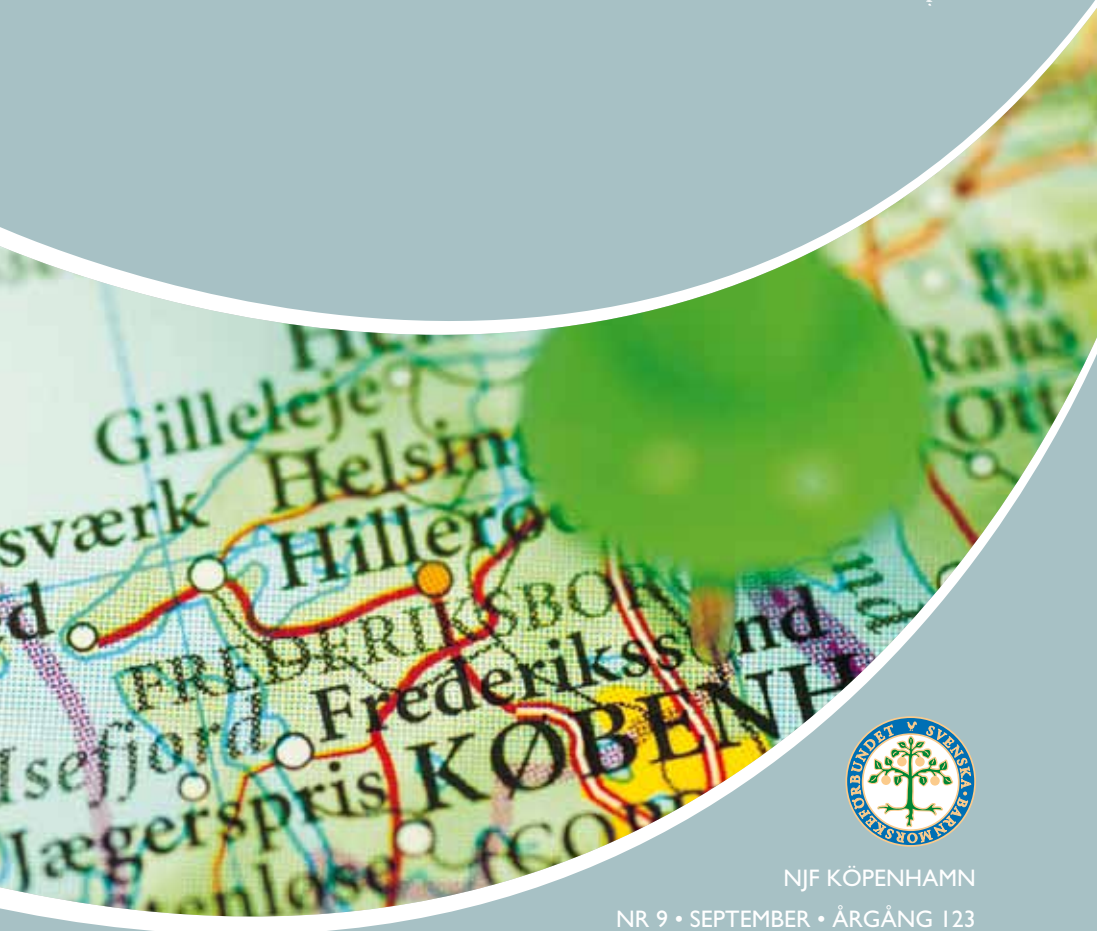

Nordmoderna

Svenska
Barnmorskeförbundets
Tidskrift

NJF KÖPENHAMN

NR 9 • SEPTEMBER • ÅRGÅNG 123

Ansvarig utgivare
Förbundsordförande
Ingela Wiklund

Chefredaktör
Margareta Rehn
margareta.rehn@barnmorskeforbundet.se

Redaktion
Maria Ekstrand
Helena Lindgren
Pernilla Ny
Karin Reimegård
Maria Sahlin
Eva Timerdal

Redaktionen förbehåller sig rätten att korta
och redigera insänt material.

Jordmodern
utkommer med 10 nummer per år.

Prenumeration
förnyas årligen, 500 kronor per år

Annonser
bokas på kansliet
maria.sahlin@barnmorskeforbundet.se
Tfn 08-10 70 88

Sista bokningdag för medlemsannonser
den 10:e i månaden före utgivningsdatum

Svenska Barnmorskeförbundet
Baldersgatan 1
114 27 Stockholm
Tfn 08-10 70 88

kansli@barnmorskeforbundet.se
www.barnmorskeforbundet.se

Manusgranskning
Birgita Klepke

Grafisk formgivning
AB Huset Makalösa

Tryck
Ätta.45 Tryckeri AB

INNEHÅLL

Att välja är att påverka s. 3

Nyfikenheten väcks! s. 4

Nordisk Jordmorkongress – ett smakprov s. 8

Hemförlösningar i Norden s. 11

Norska riktlinjer för födslar i hemmet s. 14

Större chans att vinna på Lotto s. 15

Jordmodern i Danmark kan
erbjuda alternativ! s. 18

Lys til stilheden s. 20

Ville Amma! s. 23

Ungdomars erfarenheter av abort
i tidig graviditet s. 28

Profylax s. 34

Kurs i inducerad abort s. 37

Ordförande har ordet s. 40

Margareta Rehn

En utbildad barnmorska i varje socken, förlossningsvård åt alla och senare också mödrhälsovård till alla.

Att välja är att påverka

Nästa år firar Svenska Barnmorskeförbundet 125 år och uppmärksammar samtidigt 300 år med utbildade barnmorskor i Sverige. Att utbilda barnmorskor visade sig vara en mycket lyckosam satsning när det gällde att tidigt reducera mödradödligheten. Att det överhuvudtaget blev av handlade om att personer med kunskap och inflytande fattade ett – politiskt – beslut.

En utbildad barnmorska i varje socken, förlossningsvård åt alla och senare också mödrhälsovård till alla. Det är flera politiska beslut som har haft betydelse för den sexuella och reproduktiva hälsan i Sverige. Beslut som påverkat folkhälsan. Mycket av det tar vi i dag kanske för givet; till exempel mödrhälsovård, förlossningsvård och barnhälsovård men även ungdomsmottagningar, abortvård och tillgång till preventivmedel. Den allmänna hälso- och sjukvården, tillgången till läkemedel, skolan och en fungerande infrastruktur ska vi heller inte glömma. Vi får inte bli historielösa, då kan vi i värsta fall fatta beslut som snabbt kan

rasera det som tagit lång tid – generationer – att bygga upp.

Snart är det val. Det är våra folkvalda politiker som fattar beslut som rör hälso- och sjukvården på både lokal, regional och nationell nivå. Oavsett politisk åskådning så kan vi alla påverka genom att välja de politiker som vi vill ska representera oss. Vi kan också se till att påverka politikerna när de ska fatta beslut som rör vårt kompetensområde och den sexuella och reproduktiva hälsan - folkhälsan. Det gör vi redan, både som enskilda privatpersoner och som förbund, men jag tror att vi kan bli ännu bättre när det gäller att knyta kontakter och informera dem som fattar beslut inom vårt område. De flesta politiker är inte barnmorskor och kan därför inte ha den kompetens vi har. Därför måste vi bidra med det vi vet och kan när det gäller hälso- och sjukvård och vårt kompetensområde sexuell och reproduktiv hälsa. Därför måste vi reagera när vi ser att man riskerar att fatta beslut på alltför lösa grunder. Om vi vill vara med och påverka det som händer måste vi våga tycka till.

Ingela Wiklund
Förbundsordförande

”Viktigt att arbeta strategiskt.”

Barnmorskans roll skiljer sig mellan olika länder i Norden

I slutet av maj deltog jag i det årliga nordiska ordförandemötet. Denna gång träffades vi alla, ordföranden samt en styrelsemedlem från respektive land i Köpenhamn under två dagar i samband med Nordisk Jordemoderkongress. Inför mötet skickar som regel varje nordiskt land en skriftlig sammanställning av vilka frågor man för tillfället arbetar med. Det framgår väldigt klart att barnmorskans roll och arbetsområde skiljer sig en hel del mellan de olika nordiska länderna. I Norge, Danmark, Island och på Färöarna är barnmorskeförbunden också fackliga organisationer. Detta innebär att förbunden också arbetar med löne- och anställningspolitik. I alla nordiska länder utom i Danmark, där många barnmorskor just nu är arbetslösa, är ar-

betsmarknaden god. I Norge, Danmark och Finland arbetar barnmorskor med både mödrahälsovård, förlossningsvård och eftervård. Men i Finland går de gravida kvinnorna regelbundet till så kallade hälsosystrar och gör endast ett besök hos en barnmorska. Totalt gör de finska kvinnorna cirka 14 besök i öppenvård innan förlossningen sker. I Danmark gör den gravida kvinnan cirka fyra besök hos barnmorska under graviditeten. På Färöarna sköter barnmorskor all vård under graviditet och de gravida gör sju besök hos sin barnmorska. I Norge arbetar barnmorskan med såväl graviditet som förlossning och eftervård. Där upphör likheterna mellan Sverige och övriga nordiska länder. Den svenska barnmorskans arbetsområde – som förutom vård

under graviditet, förlossning och eftervård – också omfattar STI-prevention, abortvård, gynekologisk vård, infertilitet och infertilitetsutredning, preventivmedelsrådgivning skiljer sig markant jämfört med de nordiska kollegornas. Den verksamhet som svenska barnmorskor bedriver vid landets ungdomsmottagningar är unik och någon motsvarighet finns inte i något annat land i Europa.

Våra nordiska systerorganisationer arbetar givetvis för att utvidga barnmorskans kompetensområde. Internationellt finns det dock barnmorskeorganisationer som är kritiska till svenska barnmorskors breda arbetsområde. Argumentet är att vi lämnar arbetet vid graviditet och förlossning till andra yrkesutövare. Nu har inte detta skett, utan det är precis tvärtom. Den svenska barnmorskan har genom

sin breda kunskap och sitt professionella förhållningssätt ett stort förtroende hos allmänhet, politiker, tjänstemän och bland andra yrkesutövare inom hälso- och sjukvården. Detta förtroende ska vi fortsätta att förvalta och det gör vi genom ett fortsatt professionellt yrkesutövande, bra utbildning, forskning och samarbete med andra yrkesutövare. För Svenska Barnmorskeförbundet är det också viktigt att arbeta strategiskt med frågor som rör hälso- och sjukvårdens organisation, säkerhet inom vården, patientens rätt – men också för ett ökat inflytande över den lagstiftning som berör vårt område.

När jag träffar kollegor i internationella sammanhang är jag mycket stolt över att vara svensk barnmorska och över att dessutom ha fått förtroendet att vara ordförande för Svenska Barnmorskeförbundet.

BARNMORSKA – BERÄTTA OM DITT LIV OCH ARBETE!

Nästa år firar Svenska Barnmorskeförbundet 125 år och vi uppmärksammar samtidigt 300 år med utbildade barnmorskor i Sverige.

Just nu pågår en insamling för att dokumentera barnmorskans arbete i syfte att bevara det för eftervärlden. Vi vänder oss till alla barnmorskor – skriv och berätta!

Det är berättelsen om ditt eget liv och arbete vi vill ha!

Läs mer i Jordmodern nr7-8/2010, på sidan 34-36 hittar du information och Frågelista – Förslag på infallsvinklar. Information finns också på vår hemsida www.barnmorskeforbundet.se

Skicka ditt bidrag till margareta.rehn@barnmorskeforbundet.se